

بسته پیشنهادی کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران درباره می طبقه بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران

عنوان گزارش: بسته‌ی پیشنهادی کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران درباره‌ی طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران
کمیسیون: احداث و خدمات فنی و مهندسی
انتشار: امور کمیسیون های تخصصی اتاق ایران
شماره گزارش: ۰۱۰۱۳۷
تابستان ۱۴۰۱

۱. مشکلات آیین نامه یا چالشهای مقرراتی

۱.۱. افت رتبه شرکتهای (در زمان تمدید صلاحیت) ناشی از تغییر نصابها:

۱.۱.۱. ثابت بودن فرمول محاسبه امتیاز قراردادهای در حالیکه فرمول محاسبه نصابها متغیر و بر اساس تورم و تعدیل ناشی از آن است: بر اساس ماده ۱۳ آیین نامه تشخیص صلاحیت، فرمول محاسبه امتیاز تجربه کاری شرکتهای به شرح ذیل بوده و امتیاز قراردادهای به صورت ثابت با یک ضریب ۲۰ درصد سالانه بالا می‌رود، اما نصابهای احراز صلاحیت بر اساس ضریب وزنی که تابعی از تعدیلهای اعلامی و نرخ تورم است بالا می‌رود و این دو سازگاری ندارند. این موضوع افت رتبه پیمانکاران در زمان تمدید صلاحیت و عدم امکان ارتقا پایه پس از چند سال تلاش در یک پایه مشخص را سبب می‌شود. تغییر نصابهای مربوط به اخذ صلاحیت در بخشهای توان مالی و توان تجربی، بسیاری از شرکتهایی که شاکله اصلی و ساختار خود در توان اجرایی، ماشین آلات و نیروی انسانی متخصص خود را حفظ نموده‌اند، بدون هیچ کوتاهی و کم‌کاری، دچار نزول رتبه و اعتبار گردند. [س.س]^۱

$$E_w = 0.03 \sum_{k=1}^n (1.2)^{(y_c - \frac{y_i + y_f}{2})} . P_k$$

به نظر می‌رسد پیش‌بینی ضریب متغیر کاهنده‌ای در فرمول محاسبه نصابها راهکار مناسبی در این حوزه باشد.

۱.۱.۲. تغییرات قابل توجه ضریب متوسط افزایش وزنی در دوساله اخیر، باعث افزایش زیاد نصابهای مالی و توان کاری پیمانکاران گردیده و نه تنها ارتقا پایه بلکه تمدید پایه های قبلی را نیز غیرممکن نموده است. شاید با طرح موضوع تغییر ضریب ثابت ۱،۲، در رابطه ۴ مندرج در ماده ۱۳ آیین نامه، بتوان در طولانی مدت تبعات احتمالی را حل و فصل نمود، اما به منظور پیشگیری از مشکلات پیش روی پیمانکاران در شرایط فعلی پیشنهاد می‌گردد، در ستون مربوط به محاسبه امتیاز کارهای انجام شده در جدول پیوست (۱) «شرایط اختصاصی برای دریافت گواهینامه پیمانکاری» که در حال حاضر فرمول آن «حداکثر ظرفیت کاری * ۰،۰۲» می‌باشد، ضریب متغیر کاهنده ای در نظر گرفته شود و فرمول به صورت «حداکثر ظرفیت کاری * ۰،۰۲ * ضریب کاهنده» اصلاح شود. البته طبیعتاً ضریب کاهنده باید همه ساله و همزمان با اعلام ضریب متوسط افزایش وزنی از طرف سازمان برنامه و بودجه کشور ابلاغ گردد. [تهران]^۲

۱.۲. محاسبه توان مالی شرکتهای صرفاً بر اساس آخرین اظهارنامه مالیاتی: این روش تصویر درستی از توان مالی شرکتهای به دست نمی‌دهد. بر اساس ماده ۱۵ آیین نامه تشخیص صلاحیت، محاسبه امتیاز مالی بر اساس آخرین اظهارنامه مالیاتی شرکت در سال منتهی به تمدید یا ارتقا پایه می‌باشد که این موضوع با عنایت به شرایط اقتصادی حاکم بر فعالیت شاغلین صنعت احداث بدون قصور پیمانکاران: باتوجه به شرایط اقتصادی حاکم، تحریمهای ظالمانه و نبود اعتبارات عمرانی در سالهای اخیر (حداقل ۱۰ سال) شرکتهای پیمانکاری با مشکلات فراوانی از جمله نبود مناقصات، عدم تخصیص اعتبارات عمرانی، پرداخت مطالبات پیمانکاران به صورت اسناد خزانه اسلامی باعث افت رتبه پیمانکاران بدون قصور ایشان می‌شود.

۱.۲.۱. -طبق آیین نامه تشخیص صلاحیت امتیاز حداقل اظهارنامه مالیاتی بایستی دو برابر امتیاز قراردادهای باشد. با در نظر گرفتن شرایط جامعه و کاهش شدید پروژه های عمرانی و بودجه عمرانی. پیشنهاد می‌گردد امتیاز اظهارنامه مالیاتی به جای دو برابر، همتراز با امتیاز قراردادهای باشد. [یاسوج]^۳

۱.۳. عدم محاسبه کامل سوابق شرکت و افراد (از ابتدای تاسیس شرکت تا زمان تشخیص صلاحیت): محدود سازی این سوابق به ۱۵ سال: محاسبه نکردن امتیاز در بازه زمانی بیشتر در عدم احراز نصابها هم تاثیر مستقیم گذاشته است. [س.س]

۱.۳.۱. شرط عدم تغییر هیات مدیره در سی سال گذشته: طبق تبصره ۲ از بند ۲ مصوبه هیات وزیران به شماره ۹۹۳۵۲/ت ۵۹۰۵۱ هـ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۲ به منظور جبران بخشی از مشکلات، ضریبی افزایشی برای امتیاز کارهای مازاد بر ۱۵ سال و تا ۳۰ سال در نظر گرفته شده است، لیکن این موضوع منوط بر عدم تغییرات در هیات مدیره در سی سال گذشته شده که شرطی غیرممکن است. بلاخره در طی سی سال فوت، مهاجرت، تغییر شغل برای اعضا هیات مدیره، امکان پذیر است. در این رابطه سازمان برنامه میتواند به منظور جلوگیری از خرید و فروش شرکتهای، این شرط را به ثبات اکثریت اعضای هیات مدیره، تغییر دهد.

۱.۴. غیر ممکن شدن ورود به حرفه با ابلاغ بخشنامه ۴۰۴۲۴۵ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۲۹ (بند ۳-۴ توضیحات جداول پیوست که در آن برای اولین تشخیص صلاحیت، شرط کارکرد با یک پنجم ظرفیت نهایی مالی پایه ۵ درخواست گشته است که به طور مثال برای ورود به حرفه راهسازی

^۱س.س: سندیهای شرکتهای ساختمانی

^۲اتاق تهران

^۳اتاق یاسوج

، کارکردی معادل پنج و نیم میلیارد تومان مورد نیاز است) انجام یک پروژه با مبلغ یک پنجم ظرفیت پیمانکاری در پایه ۵، با توجه به تورم بالا و ظرفیت حدود سی میلیارد تومانی پایه های پنج، به دلایل زیر تقریباً غیر ممکن است:

۱،۴،۱. خالی بودن ظرفیت شرکتهای دارای رتبه و انجام تمام کار توسط خود شرکتهای (عدم تمایل به داشتن پیمانکار دست دوم)

۱،۴،۲. عدم امکان شرکت در مناقصات به علت نداشتن رتبه و منع قانونی نهادهای نظارتی در سپردن کار به شرکتهای بدون رتبه

۱،۵. **تغییرات تعاریف رشته‌ها:** تغییراتی که در تعاریف رشته‌ها در آیین‌نامه جدید در نظر گرفته شده چالش برانگیز شده‌است به طور مثال در تعریف رشته آب بسیاری از زیرشاخه‌های این رشته به رشته کشاورزی و فضای سبز منتقل شده‌است و شرکتهای دارای رتبه آب به اجبار باید رشته کشاورزی را هم اخذ نمایند که این امر برای بسیاری از شرکتهای امکان‌پذیر نیست و در نهایت در مناقصاتی که از این به بعد در رشته آب برگزار خواهد شد تعداد محدودی اجازه حضور خواهند داشت و تعداد بسیاری از شرکتهای رشته آب با سابقه سالها کار در این حوزه از چرخه پیمانکاری در این رشته خارج خواهند شد. همچنین طبق آیین‌نامه جدید **رشته مدیریت پروژه** که چند سالی است به رشته‌های تحصیلی دانشگاهی اضافه شده در آیین‌نامه قبلی بدلیل همخوانی موارد درسی مشترک با رشته عمران برای چندین رشته به عنوان رشته زمینه محسوب می‌شد حال آنکه در آیین‌نامه جدید برای **هیچکدام از رشته‌های پیمانکاری زمینه محسوب نمی‌شود.**

۱،۶. **عدم توجه به آموزش و فن‌آوری‌های نوین در آیین‌نامه:** مبحث بروزآوری اطلاعات و دانش مهندسی در آیین‌نامه مغفول مانده و هیچ محملی برای آشنایی و به کارگیری فن‌آوری‌های نوین در صنعت ساخت پیش بینی نشده است.

۱،۷. **دوره‌های آموزشی:** در آیین‌نامه جدید گواهی دوره‌های آموزشی مختص شرکتهای متقاضی گواهی اول قید شده‌است در صورتی که در بند قبلی عنوان شد این امر که همان اخذ رتبه شرکتهای تازه تاسیس می باشد بسیار محدود خواهد شد و در نتیجه به حد نصاب رسیدن این نفرات شرکت‌کننده در دوره طولانی مدت خواهد شد و تشکیل دوره برای تعداد کم از نظر مالی امکان‌پذیر نخواهد بود و حتی برای همین تعداد محدود هم هنوز هیچ هماهنگی انجام نپذیرفته‌است.

۱،۸. **ضرورت اصلاح موردی برخی مندرجات آیین‌نامه تشخیص صلاحیت:** در تصویب‌نامه مورخ ۱۲/۱۲/۸۱ به شماره ۴۸۰۱۲ت ۲۳۲۵۱ ماده ۵ فصل دوم (پیوست) مربوط به تقسیم‌بندی انواع پیمانکاران جهت اخذ صلاحیت رتبه‌بندی به نوع اول، دوم و سوم. طبق این تصویب‌نامه:

نوع اول: پیمانکاران خصوصی حقیقی و حقوقی ایرانی هستند که اکثریت سهام آنها متعلق به اشخاص حقیقی ایرانی باشد. (توضیح این که در این آیین‌نامه بحث صددرصد طبق بخشنامه به اکثریت اصلاح شده‌است.)

نوع دوم: شرکتهای که اکثریت سهام یا سهم‌الشرکه آنها متعلق به سازمانهای دولتی و شهرداریها و ارگانهای انقلاب اسلامی باشد. به این دو نوع شرکتهای رتبه تعلق می‌گیرد.

نوع سوم: شرکتهایی که هیچکدام از این دو شرط را نداشته‌باشند و به آنها رتبه تعلق نمی‌گیرد.

مشکلی که در حال حاضر برای بعضی از شرکتهای خصوصی که پرونده آنها در سازمان جهت تعیین صلاحیت در دست بررسی است پیش آمده و همه‌ی شرکتهای خصوصی بدین شکل را شامل می‌شود، آن است که اکثریت سهام این شرکتهای متعلق به اشخاص حقوقی خصوصی ایرانی است که به صورت پلکانی و زنجیر وار سهام یکدیگر را دارا می‌باشند. متأسفانه سازمان به استناد بند «الف» آیین‌نامه فوق به این نوع شرکتهای رتبه نمی‌دهد به این علت که اکثریت سهام شرکت یا شرکتهای تابع متعلق است به اشخاص حقوقی خصوصی ایرانی. البته بماند که یکی از این شرکتهای که عضو سندیکای ساختمانی هم است بیش از ۲۵ سال از سازمان برنامه رتبه اخذ نموده‌است. با توجه به موارد بالا سوال و نقد وارده به این نوع بررسی این است:

اولاً: در سال ۸۱ تعریف پیمانکاران نوع اول بر چه اساس و هدفی بوده چه فرقی بین شرکتی که سهامدارانش حقیقی و حقوقی هستند و در بورس خرید فروش می‌شوند یا نمی‌شوند از لحاظ حضور در مناقصات می‌کند.

شرایطی که طبق آیین‌نامه برای رتبه‌بندی تعریف شده - از جمله توان مالی، قرارداد، پرسنل فنی، هیات مدیره که همه را شرکت مورد نظر دارا می‌باشد - چه توجیهات فنی و حقوقی برای این بند از تصویب‌نامه وجود دارد؟ در سال ۸۱ که این آیین‌نامه تصویب شده، تعداد کمی شرکت بزرگ دولتی یا خصوصی ایجاد شده بودند که عمده سهامدارانشان حقوقی باشند. اکثر این شرکتهای بعد از سال ۸۱ و پس از اجرایی شدن قانون اصل ۴۴ قانون اساسی به بخش موسوم به خصوصی واگذار شده‌است. پس اکنون باید این بند از آیین‌نامه اصلاح شود. از طرفی در تعریف نوع دوم پیمانکاران که شامل شرکتهای دولتی و ارگانهای انقلاب اسلامی است، این موضوع دیده نشده‌است که عمده شرکتهای دولتی از جمله مپنا و موسسات و شرکتهای وابسته به خاتم‌الانبیا و بنیاد مستضعفان که اکثریت سهامدارانشان حقوقی است و در بورس هم فعال هستند رتبه تعلق می‌گیرد. چه فرقی بین این نوع شرکتهای و شرکتهای خصوصی مورد نظر است؟ در شرایط کنونی قطعاً این بخش از آیین‌نامه دارای نوعی تبعیض ناروا و نیازمند اصلاح فوری است.

- ۱،۹. **ضرورت اصلاح بنیادی رویکرد به تشخیص صلاحیت و آیین‌نامه:** برخی کلیات پیشنهاد اصلاح بنیادی آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران:
- ۱،۹،۱. ورود به حرفه: عواملی همچون سابقه افراد با مدرک تحصیلی مرتبط، داشتن ساختار تشکیلاتی و گذراندن دوره‌های آموزشی تخصصی و بویژه حقوقی، مالی، مدیریتی و قوانین و بخشنامه‌های حوزه نظام فنی و اجرایی کشور از اهمیت ویژه برخوردار شود تا از مخاطرات شکست شرکتها در بدو ورود به حرفه کاسته شود.
- ۱،۹،۲. تمدید پایه: شرایطی همچون حفظ ساختار و شاکله شرکت، گذراندن دوره‌های آموزشی در طول مدت اعتبار گواهینامه و نداشتن محکومیت یا محرومیت موثر در پیمانکاری، شالوده تمدید اعتبار باشد و در این مرحله به منظور رعایت حقوق مکتسبه آنان، از ارزیابی مجدد جهت کسب امتیازات لازم، پرهیز شود.
- ۱،۹،۳. ارتقای پایه: شاخصهایی همچون تجربه بر اساس سوابق کاری گذشته (بدون اعمال محدودیت زمانی)، دارایی‌ها، ماشین‌آلات، توان تجهیزاتی، گذراندن دوره‌های آموزشی ارتقا و آگاهی از فن‌آوری‌های نوین، از اهمیت بسزایی برخوردار است. [تبریز]^۴
- ۱،۱۰. **ناموزون بودن ترکیب اعضای کمیته تشخیص صلاحیت (ماده ۱۷ آیین‌نامه):** در این کمیته ۴ نفر نمایندگان دولت و تنها یک نفر نماینده تشکلهای بخش خصوصی وجود دارد که این امر باعث می‌شود هرگونه تغییر مورد نظر دولت حتی اگر در تضاد عینی با منافع بخش خصوصی باشد، تصویب گردد. با توجه به قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار و لزوم نظرخواهی از تشکلهای تخصصی در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها، به نظر می‌رسد این بخش نیازمند بازنگری باشد.
- ۱،۱۱. **کوتاه بودن مدت زمان اعتبار گواهینامه صلاحیت:** با توجه به طولانی بودن روند اخذ، تمدید و ارتقا رتبه، اعتبار ۴ ساله برای گواهینامه‌های صلاحیت بسیار اندک است.
- تغییر مهلت اعتبار به ۸ سال** نه تنها مشکل دائمی تشخیص صلاحیت شرکتها را کمتر خواهد نمود، بلکه به کاهش حجم مراجعات پرونده به سازمان و در نتیجه کمتر شدن زمان بررسی پرونده‌ها در سامانه ساجات می‌انجامد.
- ۱،۱۲. در تصویب‌نامه مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۴ (شماره‌ی ۴۲۶۱۱) تبصره‌ی ۲ به متن آیین‌نامه الحاق شده‌است به شرح زیر:
- تبصره ۲- سازمان برنامه و بودجه کشور مجاز است گواهینامه صلاحیت پیمانکاری را پس از انقضای تاریخ اعتبار آن و انجام فرآیند بروزرسانی، در صورت حادث شدن تنزل پایه ناشی از توان مالی به سبب عوامل خارج از اختیار، بر اساس آخرین پایه کسب شده در هر تخصص و رشته به مدت چهارسال تمدید نماید.
- در این تبصره تعداد دفعات تمدید چهارساله محدود نشده‌است بنابراین سازمان می‌تواند در دفعات بعدی نیز از تنزل پایه ناشی از توان مالی جلوگیری نماید. و این تبصره تعارضی یا تصویب‌نامه‌ی ۱۳۸۷/۱۰/۰۷ ندارد که قبلاً به‌عنوان تبصره‌ی یک مقرر داشته‌بود:
- "تبصره - تمدید گواهینامه های یادشده حداکثر به مدت دو سال با تشخیص معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور مجاز است."

۲. مشکلات ساجات و چالشهای اجرایی:

- ۲،۱. **تضییع حقوق پیمانکاران به سبب عدم رعایت مقررات آمره** (آیین نامه ابلاغی هیات وزیران به شماره ۹۹۳۵۲/ت ۵۹۰۵۱ هـ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۲)
- ۲،۱،۱. تبصره ۲ از بند ۲ مصوبه هیات وزیران (ضریب افزایشی برای امتیاز کارهای مازاد بر ۱۵ سال و تا ۳۰ سال) در سامانه ساجات اعمال نشده است.
- ۲،۱،۲. تبصره ۳ از بند ۲ مصوبه هیات وزیران (تغییر فرمول محاسبه امتیاز کارها برای سالهایی که ضریب ۱/۲ با ضریب متوسط افزایش وزنی بیش از ده درصد اختلاف داشته باشد) در سامانه ساجات اعمال نشده‌است.
- ۲،۱،۳. بند ۳ مصوبه هیات وزیران (تغییر فرمول محاسبه امتیاز مالی به $P = 0.5P_t + 1.5 P_c + P_l$) در سامانه ساجات اعمال نشده است
- ۲،۲. **کندی روند بررسی پرونده‌ها و تعداد محدود کارشناسان سازمان:** تعداد کارشناسان سازمان برنامه محدود و پرونده‌های در حال بررسی زیاد می‌باشد، لذا مدت زمان بررسی پرونده‌ها به حدی زیاد است که گاهی در این میان، نصاب احراز و قواعد و بخشنامه‌ها تغییر

می‌یابند. طول زمان بررسی برخی پرونده‌ها گاهی بیش از ۶ ماه تا یکسال بوده و حتی پس از تایید تمام کارشناسان و رد شدن از مراحل تایید ۱ تا ۴ سامانه ساجات، مدت مدیدی فقط برای تایید نهایی زمان می‌برد. [س.س]

۲,۳. **عدم وجود سازوکاری برای حل اشتباه در عدم درج قراردادهای در مهلت معین:** قراردادهای منعقدۀ مهلتی سه‌ماهه برای ثبت در سامانه ساجات دارند که در برخی موارد عدم درج اطلاعات قرارداد منعقدۀ در مهلت مقرر، باعث از بین رفتن امتیاز قرارداد برای همیشه می‌گردد، هرچند این سازوکار برای جلوگیری از عقد قرارداد بیش از ظرفیت پیمانکاران پیش‌بینی شده‌است، اما می‌توان ترتیبی اتخاذ نمود تا در صورت تایید عدم کارکرد بیش از ظرفیت مجاز، شرکت بتواند قرارداد مذکور را ثبت و از امتیاز آن برخوردار گردد.

۲,۴. **عدم وجود وحدت رویه در استانهای کشور و گاهی بین کارشناسان یک استان:** هرچند سامانه ساجات به منظور همگن نمودن و جلوگیری از اعمال سلیقه‌های شخصی در تشخیص صلاحیت طراحی و مورد بهره‌برداری قرار گرفت، اما همچنان تفاوت دیدگاه کارشناس در استانهای مختلف کشور و یا بین کارشناسان یک استان، شرایط متفاوتی را برای پیمانکاران در احراز صلاحیت رقم می‌زند که به نظر می‌رسد، برگزاری نشستهای هم‌اندیشی و آموزش کامل به کارشناسان از این تضاد آرا جلوگیری به عمل آورد. [س.س]

۲,۵. **عدم توجه به نامه‌های دستگاههای اجرایی در مورد برخی از قراردادها:** در برخی موارد در مورد تفکیک درصد رشته‌های کاری مختلف یک پروژه، دستگاههای اجرایی نامه‌هایی در اختیار پیمانکاران قرار می‌دهند ولی کارشناسان سازمان از پذیرش درصد اعلامی از سوی کارفرما خودداری می‌نمایند.

۲,۶. **عدم امکان بهره‌مندی از امتیاز قراردادهای بخش خصوصی تا قبل از درج در اظهارنامه مالیاتی:** در مورد قراردادهای منعقدۀ با بخش خصوصی که هنوز به پایان نرسیده و امکان صدور مفاصاحساب برای آنها وجود ندارد، روش پذیرش کارکرد، درج در اظهارنامه مالیاتی است اما درج کارکرد سال جاری در انتهای تیرماه سال آینده امکان‌پذیر است و شرکتها از این رهگذر دچار مشکلات فراوانی می‌شوند، لذا پیشنهاد می‌گردد، راهکاری برای این موضوع اندیشیده گردد که قبول اظهارنامه‌های ارزش افزوده می‌تواند راهکار مناسبی برای رفع این مشکل باشد.

سیر تغییرات آیین نامه طبقه بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران

۱. ۱۳۸۱/۱۲/۱۱ آیین نامه ۴۸۰۱۳/ت ۲۳۲۵۱ هـ (اُطصپ) ضریب ارزشیابی* «تخصص و تجربه» + «توان مالی»

۱.۱. جایگزین تصویب نامه ۷۷۸/ت ۷۷۰۵۴ مورخ ۱۳۶۸/۰۸/۲۴ و دیگر آیین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط

ماده ۱۳ - امتیاز مبالغ کارهای انجام شده (EW) در ۱۵ سال گذشته براساس رابطه (۴) محاسبه و تعیین می گردد:
رابطه (۴):

$$E_w = 0.03 \sum_{k=1}^n (1.2)^{\frac{(Y_c+Y_f)}{2}} P_k$$

که در آن:

- n = تعداد پروژه های انجام شده و در دست انجام پیمانکار در ۱۵ سال گذشته در همان رشته.
- P_k = هزینه تمام شده یا آخرین صورت وضعیت تأیید شده پروژه k بر حسب میلیون ریال.
- Y_c = سال جاری
- Y_s = سال آغاز پروژه k
- Y_f = سال خاتمه پروژه k
- تبصره - در مورد کارهای بدون مصالح، P_k با ضریب ۳ محاسبه می شود.

$$E_w = 0.03 \sum_{k=1}^n (1.2)^{\frac{(Y_c+Y_f)}{2}} . P_k$$

ماده ۱۵ - امتیاز توان مالی (P) براساس رابطه (۶) محاسبه و تعیین می گردد:

$$P = 0.5 P_t + 1.5 P_c + P_i$$

رابطه (۶):

که در آن:

P_t = گردش مالی بر حسب میلیون ریال

P_c = توان مالی جاری (تفاضل دارایی های جاری و بدهی های جاری) بر حسب میلیون ریال.

P_i = توان مالی بلندمدت (تفاضل دارایی های بلندمدت و بدهی های بلندمدت)، بر حسب میلیون ریال.

تبصره - گردش مالی، توان مالی جاری و توان مالی بلندمدت به میلیون ریال براساس آخرین اظهارنامه مالیاتی تعیین می گردد.

۲. ۱۳۸۶/۰۲/۰۸ بخشنامه ۱۰۰/۱۵۳۰۰ (ص ۲)

۱) جدول پیوست (۱) شرایط اختصاصی برای دریافت گواهینامه پیمانکاری^۱ بشرح زیر اصلاح گردید:

پیوست (۱) شرایط اختصاصی برای دریافت گواهینامه پیمانکاری					
پایه	حداکثر مبلغ مناسب و ظرفیت (واحد: میلیون ریال)	تعداد کار مجاز	تعداد مدارک و کارکنان (تعداد نفر)	تعداد کارکنان (تعداد نفر)	تعداد کارکنان (تعداد نفر)
یکم	۱۰۰۰۰۰۰۰	۱	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰
دوم	۱۰۰۰۰۰۰۰	۲	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰
سوم	۱۰۰۰۰۰۰۰	۳	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰
چهارم	۱۰۰۰۰۰۰۰	۴	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰
پنجم	۱۰۰۰۰۰۰۰	۵	۳۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۳۰۰۰۰

نوشته:

۱- برای تشخیص صلاحیت در "پایه یکم" و "پایه دوم" از پایه "پایه یکم" انجام یک کار در رشته مورد درخواست و معادل مبلغ حداقل یکم سوم (۱۳) ظرفیت پایه بود معادل رشته وی تشخیص صلاحیت در "پایه دو" و "پایه یکم" از پایه "پایه یکم" انجام یک کار در رشته مورد درخواست و معادل مبلغ حداقل یکم سوم (۱۳) ظرفیت پایه سه معادل رشته از آن است.

۲- در اولین درخواست تشخیص صلاحیت شرکتها، در پایه پنج، دوازده مدارک معادل سه سال سابقه فعالیت مستند به اسناد پیمانچه در رشته مورد درخواست، برای یک نفر از اعضای هیات مدیره اعتبار آور شرکت از آن است.

۳- منظور تشخیص صلاحیت در چند رشته، شرکت متقاضی می باشد از نظر توان مالی و اعتباری اعتبارنامه جهت هر رشته و پایه را بطور مجزا نامین نماید.

۴- برای تشخیص صلاحیت شرکت های نوع اول در پایه های سه و چهار و پنج از مجموع بند الف ماده ۵ و ماده ۱۱ لازم است با توجه به آخرین معدل شش شرکت متقاضی، از طریق سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان مورخه اقدام گردد.

۵- برای پایه (۱) رشته های "آب" و "گرمایشی" و "گرمایشی" کار مجاز در نظر گرفته می شود.

تفسیر حداکثر مبلغ مناسب و ظرفیت در هر رشته

ساختار	آب	راه و راه و	صنعت	تولید	تأمینات	کشور	تولیدات	کنترل	مرمت
	۷	۹	۱۰	۱۰	۷	۷	۵	۳	۳

۲) عبارت "سنگهای پیمان" به حوزه تعریف رشته تأسیسات و تجهیزات، مرصوح بند ج ماده (۱۳) اصلاح گردید.

۳) رشته تشخیص "سنگهای پیمان" همان رشته "اداری رشته پیمانکاری" "ساختار" مرصوح جدول پیوست (۱) منظور می گردد.

۴) عبارت "سنگهای پیمان" به حوزه تعریف رشته تأسیسات و تجهیزات، مرصوح بند ج ماده (۱۳) اصلاح گردید.

۳. ۱۳۸۷/۱۰/۰۷ تصویب نامه ۱۸۰۶۱۷/ت/۳۱۸۹ هـ افزودن تبصره به ماده‌ی ۲۶ «تمدید گواهینامه‌های یادشده حداکثر به مدت

دو سال با تشخیص معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور مجاز است.»

۴. ۱۳۸۸/۰۴/۱۴ تصویب نامه ۷۸۵۴۲/ت/۴۰۳۴۱ هـ (۱ ص) تبدیل «صد در صد ۱۰۰٪» به «اکثریت»

۵. ۱۳۸۹/۰۴/۲۶ بخشنامه ۱۰۰/۳۱۳۹۵ (۹ ص) با سقف معاملات کوچک

۵,۱ جایگزین ۱۰۰/۱۵۳۰۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۲/۰۸

۵,۲ بندهای الف و ... ماده‌ی ۶ اصلاح شد

۵,۳ رشته‌ی نفت و گاز افزوده شد

(۳) معادل امتیاز کارکنان امتیازآور از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$E_p = \frac{300 \times \text{حق بیمه پرداختی قراردادهای اجرایی در ۳۶ ماهه منتهی به تاریخ درخواست تشخیص صلاحیت به ریال}}{\text{ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته} \times \text{سقف معاملات کوچک}} \quad (\text{قسمت کارکنان})$$

- در پایه‌های (۱)، (۲) و (۳) حداقل $\frac{1}{3}$ و حداکثر $\frac{2}{3}$ امتیاز مدیران (Ep قسمت مدیران) می‌بایست توسط مدیر عامل و سایر اعضای هیات مدیره تامین گردد.
 - مدیرعامل شرکت‌های پیمانکاری لزوماً می‌باید در بررسی تشخیص صلاحیت پیمانکاری امتیازآور باشد.
 - برای پیمانکارانی که در رشته نیرو نیز تشخیص صلاحیت می‌شوند و یا صرفاً پایه ۴ هر یک از رشته‌ها را تقاضا می‌کنند کل امتیاز کارکنان (Ep قسمت کارکنان) به روش سابق و همانند امتیازآوری مدیران محاسبه خواهد شد.
- جدول پیوست (۱) شرایط اختصاصی برای دریافت گواهینامه به شرح صفحه بعد اصلاح می‌گردد:

پیوست (۲): جدول رشته‌های زمینه (X)، مرتبه (+) و غیرمرتبه (-)

رشته‌های تحصیلی	رشته‌های پیمانکاری									
	ساختن	راه و ترابری	صنعت و معدن	نیروی	تعمیرات و نگهداری	کشاورزی و دامپروری	کشاورزی	ارتباطات	کشاورزی	موتورهای برقی
مهندسی عمران- عمران- راه و ساختمان- سبیل- ساختمان	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
عمران آب	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
مکانیک خاک و سنگ و ژئوتکنیک	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
عمران روستایی	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ایر	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
پنل آرمه- ساختمانی بتنی	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
سازه	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
انجمن‌های نظام	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

۶. ۱۳۹۲/۰۳/۰۶ بخشنامه ۹۲/۱۹۱۶۷ (۱ ص)

۶,۱ امتیاز توان مالی میانگین سه سال آخر است

۶,۲ افراد امتیاز آور ۳۶ ماه سابقه در چهار سال منتهی باشند

۷. ۱۳۹۴/۰۶/۲۴ بخشنامه ۹۴/۱۳۰۴۳۹ (۱۱ ص) با نظر کمیته‌ی فنی مواد ۱۷ و ۱۸ و تبصره ماده‌ی ۶ اذتص ۴۸۰۱۳/ت/۲۳۲۵۱

۷,۱ جایگزین

۷,۱,۱ ۱۰۰/۳۱۳۹۵ مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۲۶

۷,۱,۲ ۹۲/۱۹۱۶۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۰۶

۷,۲ بندهای الف و ... ماده‌ی ۶ اصلاح شد

۷,۳ رشته‌ی نفت و گاز افزوده شد به رشته‌های ماده‌ی ۶

ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته

مرمت آثار باستانی	کشاورزی	ارتباطات و فناوری اطلاعات	کاوش‌های زمینی	تاسیسات و تجهیزات	نیرو	صنعت و معدن	راه و ترابری	آب	ابنیه و ساختمان	نفت و گاز
۴	۴	۷	۴	۷	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۰	۱۵

ظرفیت شرکت‌هایی که بر اساس شرایط اختصاصی فوق گواهینامه دریافت می‌دارند، به شرح زیر است:

پنج	چهار	سه	دو	یک	پایه
۳	۳	۳	۳	۴	تعداد کار مجاز
سقف معاملات کوچک $\times 40$	سقف معاملات کوچک $\times 114$	سقف معاملات کوچک $\times 228$	سقف معاملات کوچک $\times 455$	سقف معاملات کوچک $\times 910$	ظرفیت (میلیون ریال)
ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته	ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته	ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته	ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته	ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته	ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته

۸. ۱۳۹۵/۰۳/۳۱ بخشنامه ۵۷۶۷۵۶ (۱ ص)

از سال ۹۵ برای محاسبه ظرفیت پیمانکاری به جای «سقف معاملات کوچک» (ضریب متوسط افزایش وزنی

براساس شاخصهای تعدیل سالانه) $139 \times X$ که ضریب از $1395/06/01$ اعمال خواهد شد

پیمانکاران مصوبه شماره ۴۸۰۱۳/ت ۲۳۲۵۱ هـ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۱ هیأت محترم وزیران

به منظور رشد منطقی ظرفیت شرکت‌های پیمانکاری و انطباق حداقل شرایط اختصاصی با شاخص‌های تعدیل در ابلاغیه شماره ۹۴/۱۳۰۴۳۹ مورخ ۱۳۹۴/۶/۲۴ تغییرات زیر جهت اجرا ابلاغ می‌گردد:

۱- از سال ۱۳۹۵ در پیوست (۱) آیین‌نامه فوق‌الذکر، در محاسبه ظرفیت شرکت‌های پیمانکاری رابطه زیر جایگزین عبارت «سقف معاملات کوچک» می‌شود:

(ضریب متوسط افزایش وزنی براساس شاخص‌های تعدیل سالانه) $\times 139$

این ضریب هر ساله پس از ابلاغ شاخص‌های تعدیل محاسبه و اعلام می‌گردد و زمان اعمال آن برای پرونده‌های الکترونیکی پیمانکاران که قبل از مرحله تایید سوم است، از تاریخ ۱۳۹۵/۶/۱ اعمال خواهد شد.

۲- بند (ج) توضیحات مندرج در جدول پیوست (۲) آیین‌نامه فوق‌الذکر حذف و مدارک دبیری و تکنولوژی معادل همان رشته تحصیلی محسوب می‌گردند.

۹. ۱۳۹۵/۰۴/۲۹ نامه ۶۲۶۹۲۶ خودداری از مکاتبات غیرضروری و آغاز و پایان قرارداد و نفقات امتیاز آور و ...

۱۰. ۱۳۹۵/۱۲/۰۸ بخشنامه ۱۰۶۱۶۴۳ (۱ ص) امتیاز رشته‌ی مهندسی معدن

۱۱. ۱۳۹۶/۰۴/۱۴ تصویب‌نامه ۴۲۶۱۱ (۱ ص) **تا ۴ سال اغماض از تنزل ناشی از توان مالی** (در ۱۳۸۷/۱۰/۰۷)

تصویب‌نامه ۴۳۱۸۹/ت ۱۸۰۶۱۷ هـ پیمانکاران و مشاوران

۱۲. ۱۳۹۶/۰۵/۱۱ نامه ۱۳۱۳۰۲۰ (۱ ص) پیرو [۵۷۶۷۵۶-۹۵/۰۳/۳۱] **ضریب متوسط افزایش وزنی ۱/۱۶** اعلام می‌شود

۱۳. ۱۳۹۷/۱۲/۲۶ تصویب‌نامه ۱۷۵۰۰۰ (۱ ص) **کیفر مدارک خلاف واقع در تشخیص صلاحیت یا ارجاع کار (هیأت رسیدگی)**

۱۴. ۱۳۹۸/۰۴/۲۹ نامه ۲۲۱۴۲۷ (۱ ص) در [۵۷۶۷۵۶-۹۵/۰۳/۳۱] **ضریب متوسط افزایش وزنی در فرمول = ۱/۹۸** که از یکم

شهریور ۹۸ اعمال خواهد شد

۱۵. ۱۳۹۸/۰۶/۰۱ جدول شاخص‌های تشخیص صلاحیت (۱ ص)

۱۶. ۱۳۹۹/۰۳/۱۸ نامه ۱۱۷۹۲۱ (۱ ص) **ضریب متوسط افزایش وزنی در فرمول بخشنامه [۵۷۶۷۵۶-۹۵/۰۳/۳۱] ۲/۶۹** که از

یکم شهریور ۹۹ اعمال خواهد شد

۱۷. ۱۳۹۹/۰۵/۱۳ بخشنامه ۲۴۱۸۴۰ (۱ ص)

۱۷,۱. تاریخ اعمال ضریب متوسط افزایش وزنی که وفق شاخص تعدیل سالانه [۵۷۶۷۵۶-۹۵/۰۳/۳۱] به جای

یکم شهریور یکم مهر است

۱۸. ۱۳۹۹/۰۷/۲۹ بخشنامه ۴۰۴۲۴۵ (ص ۱۴) با نظر کمیته‌ی فنی مواد ۱۷ و ۱۸ و تبصره ماده‌ی ۶ اذیتص ۱۳/۴۸۰ ت/۲۳۲۵۱

۱۸,۱. شش ماه بعد جایگزین:

۱۸,۱,۱. ۱۳۸۹/۰۴/۲۶ مورخ ۱۰۰/۳۱۳۹۵

۱۸,۱,۲. ۱۳۹۲/۰۳/۰۶ مورخ ۹۲/۱۹۱۶۷

۱۸,۱,۳. ۱۳۹۴/۰۶/۲۴ مورخ ۹۴/۱۳۰۴۳۹

۱۸,۲. افزودن تعاریف دقیق (ساخت، احداث و ...) به ماده‌ی ۴ (الف ... ط) + (ظ ... ی)

۱۸,۳. بندهای الف و ... ماده‌ی ۶ به شرح زیر اصلاح شد

سازمان برنامه و بودجه کشور
رئیس سازمان

موضوع: تغییر در حوزه تعریف رشته‌های ماده (۶) و اصلاح جداول آئین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران مصوبه شماره ۱۳/۴۸۰ ت/۲۳۲۵۱ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۱ هیأت محترم وزیران

جدول سه - ظرفیت شرکت‌هایی که بر اساس شرایط اختصاصی فوق گواهی‌نامه دریافت می‌دارند، به شرح زیر است:

پایه	یک	دو	سه	چهار	پنج
تعداد کار مجاز	۴	۳	۳	۳	۲
ظرفیت (میلیون ریال)	ضریب متوسط افزایش وزنی × ۹۱۰ × ۱۳۹	ضریب متوسط افزایش وزنی × ۴۵۵ × ۱۳۹	ضریب متوسط افزایش وزنی × ۲۲۸ × ۱۳۹	ضریب متوسط افزایش وزنی × ۱۰۰ × ۱۳۹	ضریب متوسط افزایش وزنی × ۳۰ × ۱۳۹
	ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته	ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته	ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته	ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته	ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت در هر رشته

۳- توضیح جداول پیوست یک تا سه:

۱۹. ۱۴۰۰/۰۴/۲۸ بخشنامه ۱۹۴۰۹۲ (ص ۱) تاریخ اعمال ضریب متوسط افزایش وزنی [۵۷۶۷۵۶-۹۵/۰۳/۳۱] = ۱۴۰۰/۰۹/۰۱

تاریخ اعمال در ظرفیت پیمانکاری ۱۴۰۰/۰۵/۰۱ و اجرای بخشنامه ۴۰۴۲۴۵ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۲۹ از تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۰۱

۲۰. ۱۴۰۰/۰۹/۰۲ تصویب‌نامه ۹۹۳۵۲ (ص ۲) اصلاح فرمول و ضریب ۱/۲ رابطه ۴ - ضریب متوسط افزایش وزنی = ۱۰٪

چکیده‌ی محاسباتی

صلاحیت = تخصص و تجربه + توان مالی + ارزشیابی دوره‌ای و تضمین حقوقی

توان مالی بلندمدت $P_i =$ دارایی بلندمدت - بدهی بلندمدت (وام)

توان مالی جاری $P_e =$ دارایی جاری - بدهی جاری

گردش مالی $P_t =$ مجموعه‌ی درآمدها و هزینه‌های سال مالی

صلاحیت = ضریب ارزشیابی (تخصص و تجربه + توان مالی) $S = Ce (0.3E + 0.5 P)$ [وزن تجربه = ۰/۶ وزن مالی]

ضریب ارزشیابی طبق رویه و ضوابط دستورالعمل ارزشیابی تعیین می‌شود. تا هنگام ابلاغ دستورالعمل برابر یک

امتیاز تخصص و تجربه = ام. مدیران و کارکنان + ام. کارهای انجام شده + ام. تداوم فعالیت پیمانکار $E = E_p + E_w + E_c$

امتیاز مدیران و کارکنان = (سالها * ۲۰ رتبه یا ۱۰ کارکنان) + (از ۸۰ تا ۳۰۰ طبق سطح و ارتباط)

امتیاز کارهای انجام شده = در ۱۵ سال گذشته

۳۱۳۹۵ کارکنان در ۳۶ ماهه منتهی را مطرح کرده‌است.